

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora

Warszawa, dnia 2026-02-12
DUS-II.055.55.2025.PS

██████████
██████████ ██████████
██████████ ██████████ ██████████
██████████

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z ██████████ petycją w sprawie przeprowadzenia zmian prawnych rozszerzających zasady przyznawania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie wyjaśnia, co następuje.

Świadczenie przewidziane w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 roku o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1577) nie jest emeryturą ani dodatkiem do emerytury, tylko świadczeniem nieskładkowym, finansowanym z budżetu państwa. W przeciwieństwie do emerytury, będącej świadczeniem z ubezpieczenia społecznego, ma ono de facto charakter świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Przy ustalaniu uprawnień do jego otrzymywania uwzględnia się wszystkie dochody osoby zainteresowanej a jednym z podstawowych kryteriów ubiegania się o świadczenie jest brak niezbędnych środków utrzymania.

Osoba, która nie ma prawa do żadnego innego świadczenia może uzyskać świadczenie uzupełniające w wysokości nieprzekraczającej kwoty najniższej emerytury (od marca 2025 r. jest to 1 878,91 zł). Z kolei osoba pobierająca świadczenie niższe od minimalnej emerytury może liczyć na jego uzupełnienie do tej wysokości. Obowiązujące warunki uprawniające do otrzymywania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego powodują - w przypadku kobiet pobierających świadczenie emerytalne w kwocie niższej od najniższej gwarantowanej emerytury w konsekwencji posiadania niepełnego stażu ubezpieczeniowego (wynoszącego 20 lat składkowych i nieskładkowych) - uzupełnienie wysokości otrzymywanego przez nie świadczenia do kwoty najniższej emerytury.

Jednocześnie należy pamiętać, że stale prowadzone są prace nad tworzeniem najlepszych rozwiązań i modyfikacji systemu emerytalnego, w szczególności w zakresie gwarantującym niedyskryminowanie rodziców obniżonym wymiarem świadczeń emerytalnych. Efektem tych działań jest m.in. nowelizacja przepisów dotyczących opieki nad dzieckiem dla pracowników przebywających na urlopie wychowawczym. Do 31 grudnia 1998 r. nie było obowiązku odprowadzania za te okresy składek - wliczano je do emerytury jako okresy nieskładkowe, co znacznie obniżało wysokość świadczenia. Od 1 stycznia 1999 r. za okres sprawowania opieki nad dzieckiem na urlopie wychowawczym pracownicy mają opłacane składki z budżetu państwa. Z kolei wprowadzona w maju 2015 r. nowelizacja ustawy emerytalnej dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. pozwala uwzględnić czas sprawowania opieki nad dzieckiem w trakcie urlopu wychowawczego oraz bezpłatnego (w systemie zabezpieczenia społecznego) w emeryturze (w kapitale początkowym) jako okres składkowy niezależnie od tego, kiedy rodzic z niego korzystał.

W obecnym stanie prawnym istnieją regulacje mające zrekompenzować konieczność przerwania pracy z powodu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, choć nie przewidują one dodatkowego zwiększenia emerytury z tytułu urodzenia dzieci. Świadczenia emerytalno-rentowe mają bowiem charakter praw podmiotowych, nabytych przez ubezpieczonego w związku z opłacaniem składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W obowiązującym od 1 stycznia 1999 r. nowym systemie emerytalnym, określonym przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749, z późn. zm.), źródłem finansowania świadczeń emerytalno-rentowych jest fundusz tworzony ze składek pracowników i pracodawców. Z systemu usunięto większość elementów nieubezpieczeniowych i socjalnych, tak aby powiązać wysokość przyszłego świadczenia z sumą składek odprowadzanych od przychodów ubezpieczonego w całym okresie jego aktywności zawodowej. Dodatek do świadczeń emerytalnych, który uzależniony byłby od liczby wychowanych dzieci, stanowiłby zaprzeczenie założeń powszechnego systemu emerytalnego.

Obecnie na gruncie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wypłacane są jedynie dwa rodzaje dodatków – dodatek pielęgnacyjny oraz dodatek dla sierot zupełnych. Obydwa są świadczeniami o charakterze ubezpieczeniowym, związanymi z ryzykami ubezpieczeniowymi w postaci niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji oraz utraty żywiciela. Ich wypłata ma miejsce w sytuacji spełnienia się wskazanych ryzyk, wiąże się też z

obowiązkiem opłacania składki ubezpieczeniowej. Funkcjonujące dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych są zatem powiązane z innymi świadczeniami, odrębnym ryzykiem i odrębnymi warunkami nabycia prawa do świadczenia.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są obecnie prowadzone prace, których celem byłoby włączenie do systemu emerytalnego nowych dodatków, rekompensaty, czy też wprowadzenia nowych mechanizmów przeliczenia stażu związanego z wychowaniem dzieci.

Jednocześnie pragniemy podkreślić, że każda zmiana w systemie emerytalnym niesie ze sobą poważne konsekwencje finansowe i dotyczy wielu osób, zatem wszelkie propozycje nowych rozwiązań dotyczących tego obszaru winny być skrupulatnie analizowane. W rozważaniach dotyczących ewentualnych zmian oraz podwyższenia wysokości rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego kluczowe jest stanowisko Ministra Finansów i Gospodarki, który stoi na stanowisku, że aktualne rozwiązania są adekwatne do możliwości budżetu państwa. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych jest bowiem funduszem deficytowym, a każdy jego nowy wydatek musi zostać odpowiednio pokryty dotacją z budżetu państwa.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
BIPL.0600.8197.2025.ML

